

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

34. De Lebuino siue Leuino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

ti accurrerunt, ac ibi iuxta monasterium sibi tuguriola edificarunt, quæ cum muris & fossis monasterio inclusisset Wilibaldus Episcopus, appellavit id oppidi ab excisis quercibus Aichstadium, quasi oppidum ad radicatas quercus conditum; & inde corruptè processit Eijstadium & corruptiùs Eeistretense.

DISSERTATIO XXXIV.

De Lebuino siue Leuino.

Similiter Lebuinus, qui à Gregorio tertio Ultraicetorum Antistite ad Transisalanos Euangelizatum est directus, cum S. Willibrordo portum Wiltaburgensem subiit anno 690. Ita multi ex eodẽ Marcellino.

Sed non ego credulus illis.

Longè aliud loquuntur acta Lebuini siue Liafwini (diuersimodè enim scribitur) apud Surium ex Huebaldo, apud Miræũ ex Othelgrimo per Christophorum Brouerum Societatis I E S V edito. Verba Othelgrimi sunt: *Temporibus Gregorij 3. Ultraicetensis Episcopi venit & alius homo factus Liafwinus Domina vocante adductus. Etenim referebat trina omnipotentis Dei admonitione terribiliter se exire iussum ut illo in loco & illis gentibus miseratoris nostri Euangelium predicaret, petijtque à Gregorio demonstrari sibi locum diuinitus commendatum. Gamsius ille de Diuina clementia, direxit eum in consinium Francorum & Saxonum iuxta fluum Isala ad locum qui dicitur Dauentre, dans ei comitem & cooperatorem verbi Dei Seruum Domini Marshallum & ipsum ex Anglorum genere à S. Willibrodo à pueritia e-*

contre

nutritum. Ibi cum Ecclesiam construeret, plurimos conuertisset ad Dominum, sanctam animam reddens Domino locum illum suo honorificauit corpore.

Vides hic nullam mentionem fieri Frisiorum, Willibrordi, Swiberti aliorumque fodalium, nullam mentionem Egberti Asceticæ in Hibernia, exitus ex eâ, quæ tamen characteres sunt conuenarum Sodalium S. Willibrordi. Similiter loquitur Hucbaldus post multa acta Lebuini prolixè descripta: *Exiens de terra & cognatione sua (Lebuinus) post habitam Insulam Anglorum euectione nauali Traiectum petiit Castrum Wiltenburgum antiquitus dictum, modo verò Traiectum, ubi reperiens quendam Venerabilem Virum nomine Gregorium ex nobili Francorum sanguine procreatum à B. Bonifacio Archiepiscopo olim à pueritia nutritum, exposuit ei omnem suam peregrinationis sibiq. commissæ predicationis textum. Adhibuit quoq. illi Abbas Gregorius socium predicationis inter Francos & Saxones quendam Venerabilem virum ex discipulis S. Prasulis Willibrordi nomine Marcellinum.*

Vides hic etiam nullum iudicium exhiberi aduentus in Frisiam cum S. Villibrordo, ac proinde Lebuinum non esse numerandum inter conuenas S. Villibrordi: cur enim qui adeo accuratè cursum vitæ Lebuini depingit, quiq. S. Lebuino contemporaneus, si Possuino credimus, certe eius tempori propinquus aut proximus fuit, tam nobilem Apostolatus gloriam suppressisset in tanta præsertim dicendi opportunitate, ne dicam necessitate? Cur in historia sua Hucbaldus 60. & ultra annorum (tot enim effluxerunt ab aduentu S. Villibrordi in Frisiam vsque ad aduentum Lebuini, quibus non potuit multa præclara non egisse Lebuinus) cur, inquam, tot annorum hiatum in sua Historia reliquisset Hucbaldus qui longè minutiora confectatur? Non fuit talis Hucbaldus: longè aliud præ-

se fert. Imo exhibitis Lebuini pueritia, studijs, Clericatu, Presbyterio, statim subiungit eius profectioem ad Gregorium, dans cognoscere accepisse Presbyteratum sub tempora Gregorij Episcopi circa annum 750. non autem sub tempora S. VVillibrordi ad Frisiã nauigantis: venisse ad Gregoriũ vigente ætate & florida, qualẽ nõ potuit habuisse, si cum VVillibrordo ad Frisiã antè nauigasset. Claruit verò Hucbaldus an. 925. sub Balderico 15. *Utra. Præsule.*

Idem Hucbaldus describens breuiter curriculum vitæ S. VVillibrordi eiusque profectioem in Frisiam, ne minimum signum dat comitatus aut cõmunicationis Lebuini cum illo: Imo nec cum Bonifacio eius successore, cuius acta etiam breuiter percurrit. Tota verò historię facies VVillibrordo in Frisiam pergente nondum natum fuisse Lebuinum ostendit, tantum abest vt cum illo in Frisiam profectum profiteatur.

Denique secundum eundem Hucbaldum Lebuinus semper in Anglia est versatus, ex Anglia immediate huc applicuit: de exilio in Hibernia, de Egberro, de missiõẽ ab ipso, ne hilum apparet: socij autem S. VVillibrordi omnes ante Frisicum iter in Hibernia agebant, sub Egberti disciplina poliebantur, ab ipso sunt emissi.

Erit forsã qui sentiet Lebuinum bis venisse in Frisiã; primò cum S. VVillibrordo. 2. sub Gregorio tertio Præsule. Verum hoc plane excludunt verba Othelgrimi. Cur enim non dixisset reuersum fuisse ad opus Apostolicum quod intermiserat? Cur omnem prædicationẽ sub VVillibrordo ignorasset aut silentio compressisset? Dignior res est, quam vt prætereatur. Multo magis talem sententiam aut conciliationem respuit Hucbaldus, vt mox est visum. Accedit Ratio. Nam si Lebuinus ille *συνερχόμενος* S. VVillibrordo fuerit, erat anno 690. ad minimum 30. ant

aut circiter annorū utpote Presbyter, vir strenuus & cōsequēter Gregorio Episcopo, qui coepit regere circa an. 750. & plenē successit anno 755. erat facilē nonagenarius. At quis credet hominem annis grauiſſimum, senili corpore, ex Britannia per duras, periculofas, & longinquas navigationes in Frisiam aduolasse, inter Barbaros, vbi sudoris molestiæ & periculi omnia erant plena, sub inassueto solo laborare coepisse. Talis quidem ætas insolita non est, verum in tali ætate proficisci ad adeo ardua & negotiosa opera, prorsus est insolitum. Christus ipse non tam senes Apostolos emisit, sed longē iuniores.

A nobis aperte stat Leydenſis lib. 4. Chronici Belgici cap. 8. aiens; *Circa hæc etiam tempora*, Gregorij nimirum, *claruit in Anglia quidam nobilis Adolescens de prosapia nobili ibidem oriundus Lebuinus nomine*: Floruit, inquit, tempore Gregorij Adolescens Lebuinus; non ergo iuit in societate S. Willibrordi anno 690, quia tum circa tempora Gregorij habuisset ad minus 80. annorum ætatem, senex, non adolescēs. Imo sequitur proficiscente S. Willibrordo natum nondum fuisse, quia fuisset ad minus 60. annorum Gregorio Pontificatum inchoante, non Adolescens.

Mallem ego statuere duos Lebuinos: vnum S. Willibrordi comitē: alterum sub Gregorio aduenientē, quemadmodum tanquam de distinctis loquuntur Ioannes Becanus, Heda & Leidenſis cap. 8. lib. 4. & cap. 40. lib. 2.

Nota apud Leidenſem cap. 8. lib. 4. à Gregorio Episcopo mitti ad partes Ifalanas cum quodam B. Willibrordo quendam Lyfwinum, alium à dicto Lebuino, qui Lyfwinus obiisset in Oldenseel. An sit error in re, an in nominibus, aut in vtrisque, mihi non liquet & alijs relinquo.

Nota 2. Verba illa Hucbaldi: *Lebuinus naturali euectione*
ant

aus Traiectū petijt, vbi reperiens quendā Venerabilem virum nomine Gregorium &c. Presbyterum, sed tunc pro tempore Episcopalis officij in eodem castro (Wiltenburch) vel etiam Parochia Vicarium &c. Vbi intellige S. Bonifacium stante contentione Ecclesiae Traiectensis cum Colonienſi & quod ipse sepe longè abesse cogereſſet, substituiffē sibi Vicarium Traiecti Gregorium cum subdelegata potestate suae legationis ad defensionē Ecclesiae; ac simul Eobani Episcopi auxiliarium. Quem Gregorium postea dum in Frisiam ultimò pergeret secum assumens Eobanum, in eius locum substituit Ecclesiae Traiectensis fixum Antistitem, adeoque S. Bonifacium vsque ad vltimum vitae administrationem Episcopatus Ultraiectini retinuisse, eidemque immortuum anno 755. vide dissertationes 150. & 151.

Nota 30. teste Guilielmo Heda Baldericus 15. Ultraiectensis Episcopus diuina reuelatione corpus S. Lebuini inuenit & de terra leuatū altiore & honorificē iore loco condidit. Bernulpus 20. eiusdem Ecclesiae Episcopus apud Darentriam instaurauit templum D. Lebuini, vbi & partem Canoniorum ex Ecclesia B. Mariae Traiectensis, (quae S. Saluatoris nunc dicitur) transmiffit, assignans ex bonis dictae Ecclesiae, quae admodum opulenta erat, quibus perpetuò illic Deo militarent.

DISSERTATIO XXXV.

De Marcellino.

Nominatus Marcellinus D. Lebuino in partē Apostolici operis ad Isalanos donatus à Gregorio Episcopo etiā in Willibrordiana nauī anno 690. in Frisiae arua aduolauit. Quis dubita bit? ipse Marcellinus sibi